

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 18 september
2023

Saken

Omställningsstudiestöd, utbetalning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 47 § andra stycket i lagen om omställningsstudiestöd inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om omställningsstudiestöd för studier vid en YH-utbildning under vårterminen och höstterminen 2023.

CSN beviljade, den 15 februari 2023, NN omställningsstudiestöd under vårterminen 2023, för vecka 1-25 år 2023 och under höstterminen 2023, för vecka 32 – 49 år 2023, samt anförde bland annat följande i motivering av beslut. För att CSN ska kunna betala ut pengarna måste NN visa att hon studerar. Det görs genom att lämna en studieförsäkran till CSN. NN:s rätt till omställningsstudiestöd upphör normalt om hon inte lämnat sin studieförsäkran senast en månad in på studieperioden. Om studieförsäkran kommer in för sent och det finns särskilda skäl till detta, kan CSN ändå betala ut stödet. Ett sådant särskilt skäl kan vara att CSN fattat ett beslut om omställningsstudiestöd så sent att studieperioden redan är slut. NN:s studieförsäkran bör då ha kommit in till CSN inom en månad efter beslutsdatum för att hon ska kunna få pengarna.

CSN skickade, den 21 augusti 2023, en påminnelse till NN, via e-brev, med information om att hon måste skicka in sin studieförsäkran.

CSN beslutade sedan, den 18 september 2023, att upphäva beslutet om omställningsstudiestöd för höstterminen 2023 och att avskriva ärendet. Grunden för beslutet var att NN inte lämnat in någon studieförsäkran och därmed inte styrkt att

hon studerar. NN har därför inte rätt till omställningsstudiestöd under de aktuella veckorna.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Hon fick intyget från skolan den 22 augusti och skickade direkt in det till CSN. Den 7 september fick hon ett meddelande att CSN mottagit uppgifterna men ingen ansökan om studiemedel. Något sådant har hon såklart inte skickat in då hennes ansökan som redan tidigare beviljats gällde omställningsstudiestöd. Hon överklagar beslutet då hon visst lämnat in studieförsäkran och CSN dessutom kungjort att den kommit myndigheten till del. NN bifogade kopia på det överklagade beslutet, kopia på blanketten "Redovisning av studieresultat", gällande studier perioden 28 februari 2022 – 22 augusti 2023, samt meddelande från CSN den 7 september 2023 att myndigheten mottagit intyg om studieresultat.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

CSN lämnade sedan, på nämndens begäran, in ett yttrande och anförde i huvudsak följande. NN har inte skickat in en studieförsäkran för höstterminen 2023 efter att studierna påbörjats. Hon har därmed inte styrkt att hon bedriver de studier som omställningsstudiestöd har beviljats för. Utifrån vad NN anför i sitt överklagande får det förstås att hon är av uppfattningen att blanketten redovisning av studieresultat, som hon skickade in och som CSN mottog den 6 september 2023, är en studieförsäkran. I blanketten har skolan intygat att NN studerat från den 28 februari till den 22 augusti 2023. Redovisningen avser inte hösten 2023 och innehåller inte heller den information som ska framgå av en studieförsäkran från en studerande. Blanketten kan därför enligt CSN:s mening inte anses motsvara en studieförsäkran för höstterminen 2023. NN har i en bilaga till sitt beslut om omställningsstudiestöd fått två studieförsäkran, som även innehåller information om när respektive försäkran ska skickas in och vad en utebliven sådan får för konsekvenser. Hon har därutöver via e-post fått en påminnelse om att lämna in studieförsäkran för höstterminen 2023. NN har trots detta inte skickat in sin studieförsäkran för höstterminen 2023 efter att dessa studier påbörjats. Hennes rätt till omställningsstudiestöd för höstterminen 2023 är således enligt CSN:s bedömning förverkad. Eftersom NN fortfarande inte har skickat in sin studieförsäkran kan hon inte heller få omställningsstudiestöd utbetalt med hänsyn till att det skulle finnas särskilda skäl.

Av handlingarna i ärendet framgår att NN den 2 mars 2023 kommit in med en studieförsäkran till CSN för perioden vecka 1 – 25 år 2023. Vidare framgår att hon samma datum även kommit in med en studieförsäkran för perioden vecka 32 – 49 år 2023 och att CSN därefter skickat en skrivelse till henne med information om att hennes studieförsäkran är inlämnad för tidigt och om när hon kan lämna in den samt när den senast ska ha kommit in.

Författningsbestämmelser

Av 35 § lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd framgår bland annat följande.

Centrala studiestödsnämnden får betala ut omställningsstudiestöd endast om det är styrkt att den studerande bedriver de studier som stödet har beviljats för.

Omställningsstudiestödet är förverkat om den studerande inte inom en månad från starten av den tidsperiod som stödet avser har styrkt att han eller hon bedriver studier. Styrks detta senare får stödet ändå betalas ut, om det finns särskilda skäl

Av 12 kap. 3 § Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2022:5) framgår att omställningsstudiestöd för en studiestödsperiod får börja betalas ut när studieförsäkran avseende studierna under denna period har kommit in till CSN. Studieförsäkran enligt första stycket ska innehålla den studerandes och läroanstaltens eller annan utbildningsanordnares intygande enligt 4 och 5 §§.

Av 12 kap. 4 § Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2022:5) om beviljning av omställningsstudiestöd framgår att den studerande ska intyga att studierna har påbörjats och att han eller hon avser att studera vid den läroanstalt eller annan utbildningsanordnare, vid den utbildning, under den tid och i den studieomfattning som omställningsstudiestöd har beviljats för.

Av 12 kap. 5 § Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2022:5) om beviljning av omställningsstudiestöd framgår att läroanstalten eller annan utbildningsanordnare ska intyga - vilken utbildning som den studerande har påbörjat och registrerat sig på, samt - uppgifter om utbildningens studieomfattning och tid. CSN kan komma överens med en läroanstalt eller annan utbildningsanordnare om att uppgifterna enligt första stycket inte behöver lämnas via den studerande, utan att de kan lämnas direkt till CSN så snart den studerande har registrerat sig på utbildningen.

Överklagandenämndens bedömning

Frågan i detta ärende är om NN styrkt att hon bedriver studier under höstterminen 2023 inom den tid som framgår av 35 § lagen om omställningsstudiestöd eller om det finns särskilda skäl för att ändå betala ut omställningsstudiestöd.

I ärendet har det framkommit att CSN under ärendets handläggning har lämnat information till NN om konsekvensen av en utebliven studieförsäkran.

Överklagandenämnden kan vidare konstatera att NN i och för sig har lämnat en studieförsäkran för den aktuella studieperioden under hösten 2023 men att denna försäkran lämnades redan i mars 2023. Det är enligt Överklagandenämndens mening inte möjligt att styrka att studierna bedrivs innan den aktuella studieperioden påbörjats. Omställningsstudiestödet har två mycket tydliga studieperioder som normalt styrs av två olika ansökningsomgångar under året. NN kan därmed inte anses ha lämnat den av CSN efterfrågade studieförsäkran, för de aktuella studierna under hösten 2023, inom en månad från starten av den tidsperiod som omställningsstudiestödet avser. Det medförde att CSN den 18 september 2023 beslutade att upphäva det tidigare beviljningsbeslutet. Frågan är då om NN på annat sätt styrkt att hon bedriver de aktuella studierna.

I den delen har NN den 6 september 2023, d.v.s. innan CSN upphävde beviljningsbeslutet, sänt in blanketten "redovisning av studieresultat". De resultat som redovisas där avser resultat fram till den 22 augusti (vecka 34) vilket är drygt två veckor in på höstens beviljningsperiod. Överklagandenämnden gör ändå bedömningen att resultatredovisningsblanketten inte är utformad på så sätt att den ensamt kan utgöra grund för ett styrkande av att studier bedrivs enligt beviljningsbeslutet. NN har således inte heller på annat sätt styrkt att hon bedriver de studier som stödet beviljats för. Frågan är därefter om det finns särskilda skäl för att ändå betala ut omställningsstudiestödet.

Den omständigheten att NN redan i mars försäkrat för omställningsstudiestödet att hon bedriver studier under höstterminen kan inte vara särskilda skäl och det som framkommit i ärendet i övrigt utgör inte heller särskilda skäl för att ändå betala ut omställningsstudiestödet. Överklagandet ska mot denna bakgrund avslås.

Robert Dalman

Marie Gyll

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Colin Andersson, Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin och Helena Söderberg.

Föredragande: Marie Gyll

Kopia till CSN